

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МИКОЛАЇВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної з
роботи

 Полякова Є. С.
«30» серпня 2024 року

**МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
(ВСТУП ДО ФАХУ)**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ - БАКАЛАВР

ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 227 ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ

Затверджено на засіданні кафедри фізичної реабілітації.
Протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Укладач:

Методичний супровід програми навчальної практики (вступ до фаху) для здобувачів освіти спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» всіх форм навчання / укл. – М. : ВНЗ МТУ «Миколаївська політехніка, 2024. – 35 с. (Укр. мов.)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма навчальної практики для здобувачів вищої освіти галузі знань 227 Фізична терапія, ерготерапія, освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» денної форми навчання розроблена згідно з навчальним планом підготовки бакалаврів зазначеної спеціальності та відповідно до Положення про організацію практики здобувачів освіти ВНЗ МТУ «Миколаївська політехніка» від 03.08.2015 № 01/15, затвердженого наказом ректора від 31.08.2015 № 79. (зі змінами та доповнюваннями, редакція 5-2020, протокол Вченої ради ВНЗ МТУ «Миколаївська політехніка» № 05/20 від 24 грудня 2020 р. затверджених наказом ректора від 24 грудня 2020 року № 142).

Дана програма навчальної практики є основним навчально-методичним документом, що дає повну уяву про систему практичної підготовки (види практик, послідовність їх проведення і тривалість, мету, завдання практик, фахові компетентності здобувачів вищої освіти та форми й методи контролю з практик) здобувачів вищої освіти спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» денної форми навчання.

Практика здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом процесу підготовки бакалаврів з фізичної терапії, ерготерапії у вищому навчальному закладі. Практична підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» спрямована на їх ознайомлення зі специфікою майбутнього фаху, закріплення теоретичних знань, отриманих за час навчання, безперервність та послідовність набуття й удосконалення здобувачами вищої освіти практичних навичок і вмінь, оволодіння компетентностями з основних фахових дисциплін, професійним досвідом для забезпечення готовності здобувача вищої освіти до самостійної трудової діяльності.

Навчальна практика може проводитись у навчальних аудиторіях, комп'ютерних класах і лабораторіях кафедри фізичної реабілітації.

Для проведення виробничих практик (технологічної по спеціальності та комплексної з фаху) здобувачами вищої освіти спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» як бази можуть використовуватися підприємства різних галузей охорони здоров'я, що знаходяться у Миколаївській області чи в інших областях України, а також підприємства, організації, установи за кордоном за умови забезпечення базою практики виконання у повному обсязі програми практики. Здобувачі вищої освіти мають право самостійно, з дозволу кафедри фізичної реабілітації або деканату факультету, обирати для себе базу проходження практики і пропонувати її для укладення договору на проведення практики.

Строки проведення практик визначаються навчальним планом, затвердженим ректором.

1. ВИДИ ПРАКТИКИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ І ТРИВАЛІСТЬ

Навчальним планом передбачено навчальну практику (табл. 1.1) для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» ступеня вищої освіти «бакалавр» денної форми навчання.

Таблиця 1.1

Вид практики та особливості організації її проведення для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» денної форми навчання

№ з/п	Вид і назва практики	Курс / семестр	Тривалість практики			Бази для проходження практики
			тижнів	годин	кредитів	
1	Навчальна практика «Вступ до фаху»	1 / 2	3	90	3	Навчальні аудиторії, комп'ютерний клас, кафедра

Мета і завдання практики

Метою проходження практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти з майбутньою спеціальністю, закріплення загальних питань стандарту вищої освіти в Україні та особливостей підготовки фахівців із фізичної терапії, ерготерапії у вищому навчальному закладі.

Завдання навчальної практики «Вступ до фаху»:

- оволодіти базовими поняттями спеціальності;
- вивчити галузеву термінологію, завдання, методи, принципи, специфічність фізичної реабілітації;
- ознайомитись зі станом фізичної реабілітації в Україні та за кордоном;
- ознайомитись з програмно-нормативними і організаційними засадами розвитку фізичної реабілітації;
- розглянути систему кадрового забезпечення галузі і спеціальності;
- вивчити особливості професійної діяльності фахівця з фізичної реабілітації і контингенту хворих (пацієнтів, клієнтів) за їхніми потребами.

Фахові компетентності, які набуває здобувач вищої освіти:

- здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я;
- здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії;
- здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії;

- здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії;
- здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта;
- здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов;
- здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Програмні результати практики:

- демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади;
- застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію;
- обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність;
- оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Рекомендована структура (тематичний план) навчальної практики «Вступ до фаху» наведена у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Структура (тематичний план) навчальної практики «Вступ до фаху»

Назва тем	Кількість годин		
	Усього	у т. ч. робота	
		аудиторна	самостійна
1	2	3	4
1. Мета й завдання навчальної практики	2	2	-
2. Характер та сфери майбутньої професійної діяльності	10	5	5
3. Кваліфікаційна модель фахівця з фізичної терапії, ерготерапії	12	6	6
4. Реабілітаційна освіта в Україні	10	5	5
5. Організація науково-дослідницької роботи здобувачів вищої освіти та її місце у професійній підготовці фахівця	10	5	5
6. Методи фізичної реабілітації та контролю її ефективності в лікувальному або оздоровчому закладі	10	5	5
7. Концепція розвитку реабілітаційної системи України та завдання органів охорони здоров'я щодо її реалізації	10	5	5
8. Шляхи розвитку реабілітаційної системи в Світі	12	5	7
9. Досвід роботи реабілітаційних закладів України і Світу	12	5	7
Підведення підсумків	2	2	-
Разом	90	45	45

2. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Після закінчення терміну практики в установленій наказом ректора ВНЗ МТУ «Миколаївська політехніка» строк здобувачі вищої освіти звітують про її результати перед відповідальною кафедрою.

Форма контролю з навчальної практики («Вступ до фаху») – диференційований залік.

Формою звітності здобувача вищої освіти за навчальну практику є щоденник встановленої форми, який ведеться під час практики й систематично перевіряється керівником практики. Для ширшого висвітлення змісту навчальної практики здобувач вищої освіти крім такого щоденника може додатково вести щоденник у довільній формі із зазначенням дати й обсягу виконаних робіт. Після закінчення навчальної практики здобувачі вищої освіти здають щоденники викладачу-керівнику практики.

Звіти й щоденники з практик зберігаються на відповідальній кафедрі протягом трьох років у викладача-керівника практики або, в разі їх передачі актом передачі на зберігання, – у матеріально-відповідальній особи кафедри.

Методами контролю проходження навчальної практики «Вступ до фаху» здобувачами вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» ступеня вищої освіти «Бакалавр» є: оцінювання викладачем, керівником практики від кафедри, виконання програми практики й ведення щоденника практики, а в разі необхідності – проведення зі здобувачем вищої освіти співбесіди;

Результати проходження здобувачем вищої освіти практики оцінюються за 100-бальною шкалою, 4-бальною шкалою і Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС). Чинні нормативні документи в сфері вищої освіти передбачають наступний варіант узгодження між зазначеними підходами до оцінювання та характеристику окремих позицій оцінювання (табл. 2.1).

Оцінка за навчальну практику включає:

- оцінку за проходження практики (виконання програми практики);
- оцінку за ведення щоденника;
- оцінку за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти (у разі необхідності).

Таблиця 2.1

Довідник з розподілу оцінок

Оцінка (за національною шкалою) /	Мін. бал	Макс. бал
1	2	3
Національна диференційована шкала / National differentiated grade		
Відмінно / Excellent	90	100
Дуже добре / Very good	80	89
Добре / Good	65	79
Задовільно / Satisfactory	55	64
Достатньо / Enough	50	54
Незадовільно / Fail	35	49
Неприйнятно / Unacceptable	1	34

Національна недиференційована шкала / National undifferentiated grade		
Зараховано / Passed	50	100
Не зараховано / Fail	0	49
1	2	3
Шкала ЄКТС / ECTS grade		
A	90	100
B	80	89
C	65	79
D	55	64
E	50	54
FX	35	49
F	1	34

Діапазон розподілу балів оцінки навчальної практики з урахуванням ступеня виконання її програми, якості ведення щоденника, співбесіди (за необхідності), що дає змогу виявити обсяг теоретичних знань, первинних професійних умінь і навичок, отриманих здобувачем вищої освіти під час проходження практики, сумлінність його ставлення до виконання програми практики, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Розподіл балів оцінки за навчальну практику здобувача вищої освіти денної форми навчання спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Параметр оцінки (рекомендований діапазон оцінки в балах)	Результат оцінювання
Проходження практики (виконання програми практики) (0–50)	
Ведення щоденника практики (0–30)	
Співбесіда (за необхідності) (0–20)	
за 100-бальною шкалою за 4-бальною шкалою рейтинг ЄКТС	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бандуріна К. Фізична реабілітація дітей з церебральним паралічем в умовах спеціальної школи: метод. рек. / Катерина Бандуріна. – Запоріжжя: [Вид-во Класичного приватного ун-ту], 2014. – 102 с.
2. Бобрицька В.І., Гриньова М.В., Данилюк Т.П., Помагайбо В.М., Пащенко В.О., Саричева М.М., Страшко С.В., Щербина Д.М. – Валеологія / за заг. редакцією В.І. Бобрицької – Навчальний посібник. – Міністерство науки і освіти України. – 2014. – Ч.1. – 145с.
3. Гельман В.Я. Медицинская информатика / В.Я. Гельман: Практикум.- СПб: Питер, 2017. – 456с.
4. Воронін Д.М. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи : навч. посіб. / Воронін Д.М., Павлюк Є.О. – Хмельницький : ХНУ, 2011. – 143 с. – ISBN 978-966-330-138-9.
5. Гневушев В.В., Бессонов А.А., Азов С.Х. Лечебная физкультура с психофизическим тренингом / В.В. Гневушев, А.А. Бессонов, С.Х. Азов – Ставрополь. – 2012. – 456 с.
6. Епифанов В.А. Восстановительная медицина / В.А. Епифанов. Справочник. – М.: ГЭОТАР-Медиа. – 2017. – 592с.
7. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура / В.А, Епифанов. - М.: ГЮТАР-Медиа, 2016. – 320с.
8. Козлова Л.В., Козлов С.А., Семененко Л.А. Основы реабилитации / Л.В. Козлова, С.А. Козлов, Л.А. Семененко– Ростов н/Д:Феникс. – 2015. – 475с.
9. Лядов К.В. Реабилитация кардиологических больных / К.В. Лядов – М.: ГЭОТАР-Медиа. – 2005. – 288 с.
10. Лечебная физическая культура в реабилитации детей с дефектами конечностей. Учебное пособие С. Ф. Курдыбайло, Г. В. Герасимова, С. П. Павлова / Под ред. С. Ф. Курдыбайло - СПб.: СПбМАПО - 2015. - 308 с.
11. Макаренко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи / О.К. Макаренко: Навч. посібник. – К.: Олімпійська література. – 2016. – 196 с.
12. Михайлов Б. В., Сердюк А. И., Федосеев В. А. Психотерапия в общесоматической медицине: Клиническое руководство / Под общ. ред. Б. В. Михайлова. — Харьков: Прапор, 2015. — 128 с.
13. Муравов И.В. Оздоровительные эффекты физической культуры и спорта / И.В. Муравов – Киев: Здоров'я , 2017. – 245с.
14. Мурза В.П. Психолого-фізична реабілітація. Пдручник/ В.П. Мурза. – Кив: «Олан». – 2055. – 608 с.
15. Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту/ В.М.Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2018. – 422с.
16. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К.: Олимпийская литература. – 2014. – 223 с.
17. Пирогова Е.А. Совершенствование физического состояния человека. / Е.А.

- Пирогова. – Киев: Здоров'я, 1989. – 162с.
18. Попов С.Н. Физическая реабилитация: учебник для студентов высших учебных заведений. – Изд. 5-е. – Ростов н/Д: Феникс. – 2018. – 602 с.
 19. Ракитина Р.И., Бованенко В.В., Буткевич Г.А. и др.. Физическая тренировка в группах здоровья. – Киев: Здоров'я, 2016 – 95с.
 20. Технические средства реабилитации инвалидов и безбарьерная среда / под.ред. Е.Е. Ачкасова, С.Н. Пузина, Е.В. Машковского. - ГЭОТАР-Медиа, 2015. – 128 с.
 21. Ціж Л. М. Актуальні проблеми забезпечення технічними засобами реабілітації осіб з інвалідністю в Україні / Л. М. Ціж // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наук. статей. - Фізичне виховання та спорт. – 2017. – №1. – С. 183–191.
 22. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю». Режим доступу до електронного ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>.
 23. Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації. Режим доступу до електронного ресурсу: <https://www.msp.gov.ua/content/zabezpechennya-tehnichnimi-ta-inshimizasobami-reabilitacii-specavtotransportom.html>.